

מבט על החיים מהפרשה - פרשת וירא

"לא טוב" שבחינו – לעיתים הוא מציאות ה"טוב"

המכות הנמרצות שקיבל נפוליאון

בימי מלחמת רוסיה-צרפת, חנה צבאו של נפוליאון זמן ממושך מול עיר אחת וניהל עליה מצור, אך ללא הצלחה. עם הזמן החלו קציני צבאו של נפוליאון לטעון בפניו כי אפסו הסיכויים לכבוש את העיר, וכי עליהם לסגת משם. בתגובה לכך הציע נפוליאון, כי הוא בכבודו ובעצמו יחד עם מפקד נוסף, יחדרו לעיר בחשאי בלבוש כפרי וירגלו אותה. וכך עשו. בהיותם בעיר נכנסו נפוליאון והמפקד לבית מזיגה שבו ישבו חיילים רוסים. ישבו בצד והאזינו לשיחה שהתנהלה בין החיילים. הדברים ששמעו ערבו לאוזניהם מאוד. הרוסים שוחחו ביניהם על כך כי בקרוב יאלצו להיכנע מחוסר ברירה, שכן המצב הכלכלי בכי רע מחמת המצור והרעב כבד.

לפתע הביט אחד החיילים לכיוונם, וחשדו התעורר. "הביטו אל הכפרי היושב שם בצד", פנה אל חבריו – "ראו עד כמה דומה הוא לנפוליאון! אולי זהו אכן נפוליאון בכבודו ובעצמו שחדר לכאן לרגל אחרינו?..." נשימתו של נפוליאון ובן לווייתו נעצרה. כפסע היה ביניהם לפול בידי אויביהם. ואז לרווחתם שמעו כיצד חבריו של אותו חייל מלגלים עליו למשמע הרעיון שהעלה...

אולם המפקד שליווה את נפוליאון, לא הסתפק בכך. וברצותו להסיר לגמרי כל חשש מליבם של הרוסים ולהרדים את עירנותם, עלה בליבו רעיון. הוא פנה אל נפוליאון – מלכו הנערץ – ופקד עליו בקול מצווה וקשוח: "לך הבא לי כוס יין!". נפוליאון הבין את כוונתו של המפקד בכך, ניגש אל המוזג והביא משם כוס יין, ובהגישו את הכוס למפקד, עשה תנועה רשלנית, וכוס היין נפלה ותוכנה נשפך על בגדי המפקד.

המפקד קם בחמת זעם, סטר לנפוליאון, הפילו ארצה וצעק עליו: "שוטה, מה עשית?!" – ונפוליאון, כמשרת נכנע ומפוחד, נס החוצה מאימת מכותיו של אדונו.

משיצא נפוליאון, קם המפקד ממקומו, ניגש למוזג ושילם לו על ארוחתם, כאשר תוך כדי כך הוא שומע את החיילים הרוסיים לועגים לחברם ואומרים לו: "אם אכן היה זה נפוליאון – וכי היה חברו מיעז להרים עליו יד ולהכותו כאחד הריקים?..."

ואז יצא המפקד והצטרף לנפוליאון שהמתין לו בחוץ, ויחדיו יצאו את העיר ושבו בשלום למחנה. מיד בהגיעם אל המחנה, נפל המפקד על ברכיו והתחנן על נפשו בפני נפוליאון שימחל לו על מעשיו, כי לא עשה כן אלא כדי להצילו מידי הרוסים. ענה לו נפוליאון: "לוי יכולתי להענישך ולהשיב לך מידה כנגד מידה – לתת לך מכות כאלו שיצילוך ממוות ויביאוך לחיים טובים של מלך, כפי שעשית אתה עמי – הייתי עושה זאת ברצון. אבל הרי אין ביכולתי לעשות זאת..." על כן ציווה נפוליאון להעלות את אותו מפקד בדרגה, והוסיף והעניק לו מתנות רבות.

ממעשה זה למדנו שבעצם אפשר לקבל מכות, אך כל מטרתן היא **טובה** ותועלת גדולה לאדם עד כדי הצלת חיים ממש. ביכולתו של הקב"ה לעשות רעה שממנה תצמח הטובה!

מדוע הצטערו אבותינו הקדושים עד שזכו לילדים

נאמר בפסוק: "היפלא מה' דבר, למועד אשוב אליך כעת חיה ולשרה בן" (ית, יד).

"ואברהם בן מאת שנה בהולד לו את יצחק בנו" (כא, ה).

אברהם אבינו ושרה אמנו חיכו וציפו שנים רבות לחבוק בן.

ונשאלת השאלה, מדוע? באמת הוצרכו להמתין זמן כה רב? בפרט שלבסוף נעשה נס באמצעות שינוי סדרי בראשית בשביל שיזכו לכך, שהרי כתוב "חדל להיות לשרה אורח כנשים", ואף על פי כן נפקדה וכן ידוע שאברהם אבינו ע"ה מטבעו היה עקר, עד שה' ברחמיו עשה עמו נס ונפקד בזרע של קיימא, ומדוע באמת היו אבותינו עקרים? הרי אין מקרה בעולם ובוודאי ישנה סיבה לכך?

לשם כך עלינו להביא מה שכתב בתנא דבי אליהו רבה (פרשה יח אות נג):

"פעם אחת הייתי עובר ממקום למקום, ומצאני אדם אחד ואמר לי: רבי, מפני מה בעלי בתים של ישראל נעצרים על בנים מהיות להם בנים? אמרתי לו: בני, מפני שהקב"ה אוהב אותם אהבה גמורה ושמח בהן, לפיכך מצרפם כדי שירבו רחמים על בנים. ואמר לי: רבי, לא כן הוא, אלא מפני שיש להם טינה בלבבם ונושאים הרבה נשים שלא לשם פריה ורביה. ואמרתי לו: בני, הרבה בעלי בתים יש לנו וחמודים הם ואין להם אלא אשה אחת, ואף על פי כן הם נעצרים על בנים מהיות להם בנים.

"ותדע לך שכן הוא, צא ולמד מאברהם אבינו ושרה אמנו, שהיו עקרים פ"ה שנה והרבו רחמים, עד שבא להם יצחק ושמחו בו. וכן צא ולמד מיצחק ורבקה, שהיו עקרים עשרים שנה והרבו רחמים, עד שבאו להם יעקב ועשו ושמחו בס, וכן צא ולמד מרחל, שהיתה עקרה י"ד שנה והרבתה רחמים, עד שבאו שניהם לה ושמחה בהן. וכן צא ולמד מחנה, שהיתה עקרה והרבתה רחמים, עד שבא שמואל לה ושמחה בו. אלא על כרחך צריך אתה לתפוס בידך מידה הראשונה שאמרתי לך מתחילה, מפני שהקב"ה אוהב אותם אהבה גמורה ושמח בהן, לפיכך מצרפן כדי שירבו רחמים לפניו."

אכן הקב"ה מתאוה לתפילתן של צדיקים, שומע תפילתם ומקבלה.

הבקשות והתחנות הם ה'היכי תמצוי' שלנו לפנות אל אבינו שבשמיים ולא התכלית. כלומר, כאשר ה' רוצה שנבק בו יותר, שנהיה מזוככים וטהורים יותר, הוא מעורר אצלנו צרכים שונים, מה שמוביל אותנו חזרה אליו. רעיון זה אמרו חז"ל בלשון זו (יבמות סד, א): אמר רבי יצחק: מפני מה היו אבותינו עקורים? מפני שהקב"ה מתאוה לתפילתן של צדיקים.

לפעמים המכה, הצער והייסורים, הם הם התכלית של העניין! שהרי הבורא חפץ בקירבתנו אליו, זו היא הסיבה בגינה נמנע מאבותינו הקדושים פרי בטן! בשביל להגיע אל תכלית הקירבה אל הבורא דרך התפילות והתחנונים.

כאשר יהודי ניגש לתפילה הרי הוא מתקרב לאבא אוהב ומלך רחום שחפץ בטובתו של האדם, שהיא בעצם - קירבת אלוקים.

שבת שלום ומבורך

מיכאל זכריהו